

МЕТОДИКА ЕКСПЕРТНОГО ОЦІНЮВАННЯ

МОЛОДІЖНИХ ПРОЕКТІВ

1. Загальні положення

1.1. Методика експертного оцінювання молодіжних проектів (далі – Методика), що подаються до Українського молодіжного фонду (далі – Фонд) для участі в конкурсних відборах на отримання державного фінансування, розроблена відповідно до Положення про Український молодіжний фонд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 року №182, Положення про експертні ради Українського молодіжного фонду, затвердженого рішенням дирекції Фонду, Порядку подання до Фонду пропозицій про підтримку молодіжних проектів та проведення моніторингу їх реалізації, затвердженого рішенням дирекції Фонду.

1.2. Ця Методика визначає процедуру розгляду та механізми експертного оцінювання молодіжних проектів, вимоги до оформлення результатів оцінки.

1.3. Мета даної Методики полягає у:

- забезпеченні експерта Фонду інструментарієм для визначення відповідності молодіжного проекту пріоритетним напрямкам здійснення Фондом підтримки розвитку молодіжної політики;
- формуванні комплексної, незаангажованої професійної оцінки сильних та слабких сторін молодіжних проектів, що подаються до Фонду для участі у конкурсному відборі;
- забезпечення прозорості та об'єктивної експертизи поданих на конкурс молодіжних проектів за чітко визначеними критеріями оцінювання.

1.4. Основними принципами експертного оцінювання молодіжних проектів є:

- повнота розгляду молодіжних проектів поданих на конкурс відповідно до встановлених умов конкурсного відбору молодіжних проектів;
- об'єктивність та обґрунтованість прийнятих рішень;
- максимальна відкритість та прозорість;
- незалежність та об'єктивність експертного оцінювання;

- професіоналізм та професійна етика;
- відповідальність за достовірність і повноту аналізу;
- неупередженість та конфіденційність;
- повага до авторських та суміжних прав;
- дотримання засад доброчесної конкуренції та принципів ділової етики;
- запобігання конфлікту інтересів під час розгляду та експертного оцінювання молодіжних проектів.

1.5. З метою підвищення якості оцінювання, забезпечення об'єктивного підходу до оцінювання, підвищення обізнаності експертів про діяльність Фонду та засади молодіжної політики, пріоритетні напрямки здійснення Фондом підтримки розвитку молодіжної політики, умови конкурсних програм Фонду, процедуру експертного оцінювання, Фонд може проводити навчання експертів (вебінари, тренінги тощо).

1.6. Конкурсний відбір молодіжних проектів складається з таких етапів:

I. Технічний відбір молодіжних проектів, який включає розгляд дирекцією Фонду молодіжних проектів, поданих на конкурсний відбір, та їх відповідність вимогам, визначеним у Порядку подання до Фонду пропозицій про підтримку молодіжних проектів та проведення моніторингу їх реалізації;

II. Експертний відбір молодіжних проектів, який включає:

- експертне оцінювання молодіжних проектів експертами експертних рад Фонду (далі - експерти);
- формування рейтингу молодіжних проектів;
- підготовку експертного висновку (з рекомендаціями щодо можливих змін положень молодіжних проектів і обсягів бюджетного гранту).

III. Обговорення дирекцією Фонду наданих рекомендацій експертів із потенційними грантоодержувачами, які пропонується підтримати;

IV. Затвердження переліку молодіжних проектів, яким Фонд надасть бюджетний грант.

2. Експертні ради Фонду

2.1. Порядок організації діяльності експертних рад Фонду, вимоги до кандидатів до складу експертних рад Фонду, критерії їх добору та процедури проведення конкурсного відбору експертів експертних рад Фонду, порядок роботи експертів експертних рад Фонду та їх обов'язки, підстави припинення повноважень встановлюються Положенням про експертні ради Українського молодіжного фонду.

2.2. Експертні ради Фонду формуються дирекцією Фонду відповідно до пріоритетних напрямів здійснення Фондом підтримки розвитку молодіжної політики, на основі яких формується конкурсна програма підтримки молодіжних проектів.

2.3. Експерти експертних рад Фонду проводять в установленому порядку оцінювання поданих аплікаційних пакетів відповідно до вимог цієї Методики та Інструкції для суб'єктів подання відповідної конкурсної програми.

2.4. Кількість експертів, які входять до складу експертної ради Фонду, складається з не менш як трьох експертів, у тому числі керівника експертної ради, який обирається зі складу експертів.

2.5. Роботу експертних рад Фонду координує її секретар, який є працівником Фонду та призначається наказом директора Фонду.

2.6. Експертна рада, до складу якої входять експерти та керівник експертної ради Фонду при оцінюванні здійснюють такі види робіт:

- розгляд молодіжного проекту та доданих до нього матеріалів (складення цілісного уявлення про контекст та напрям реалізації молодіжного проекту, його цілі, завдання та активності, які будуть здійснені), проведення його аналізу на відповідність встановленим критеріям, інноваційному потенціалу та його сталості;
- проведення аналізу обґрунтування економічних розрахунків витрат молодіжного проекту, їх об'єктивності, відповідності цілям молодіжного проекту, встановленим нормам і нормативам витрат, законності, цільового призначення тощо;
- підготовка рекомендацій за результатами оцінювання молодіжного проекту;
- підготовка керівником експертної групи рішення експертних рад щодо конкурсного відбору молодіжних проектів, зокрема щодо рекомендованого обсягу бюджетного гранту.

2.7. Конкурсний відбір молодіжних проектів вважається фактично здійсненим експертом Фонду у повному обсязі у разі, коли:

1) експерт Фонду в межах своїх повноважень виставив бали за кожним молодіжним проектом у рейтинговому реєстрі проектів та підготував рекомендації щодо можливих змін положень молодіжних проектів, які надаються керівникам експертних рад (далі - рекомендації експертів);

2) керівник експертної ради узагальнив отримані матеріали, підготував рішення експертних рад щодо конкурсного відбору молодіжних проектів, зокрема щодо рекомендованого обсягу бюджетного гранту за формою згідно з Додатком 2 та подав його на розгляд дирекції Фонду.

3. Організація експертного оцінювання молодіжних проектів

3.1. Розподіл молодіжних проектів між експертами експертних рад Фонду здійснюється дирекцією Фонду із застосуванням принципу жеребкування.

3.2. Експерти, які входять до відповідної експертної ради, оцінюють кожен молодіжний проект одночасно.

3.3. Для проведення експертного оцінювання молодіжного проекту кожному експерту відповідної експертної ради Фонду надається для заповнення форма оцінювання (додаток №1 до Методики).

3.4. Перед початком оцінювання експерт зобов'язаний уважно ознайомитися із аплікаційним пакетом.

3.5. Випадки, у яких Експерт зобов'язаний відмовитися від оцінювання:

- якщо експерт вбачає існування реального та/або потенційного конфлікту інтересів із суб'єктом подання, партнерами суб'єктів подання та членами команди проекту, експерт зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня з дня, коли дізнався чи повинен був дізнатися про наявність у нього реального та/або потенційного конфлікту інтересів, письмово повідомити про це директора Фонду, не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у експерта експертної ради Фонду, директор Фонду приймає рішення про відсторонення експерта від участі в конкурсному відборі молодіжних проектів, реалізація яких здійснюється за підтримки Фонду;
- експерт в силу своїх переконань не може дотримуватися об'єктивності та потенційно може дискримінувати заявника за певною ознакою (статі, віку, сексуальної орієнтації, місця проживання) або дискримінувати проект, що працює із темами рівності прав людини чи спільноти, проект що пропонує контраверсійну позицію по відношенню до офіційної історії (не стосується випадків зумисного викривлення історичних фактів на користь проросійських або інших політичних сил та груп впливу).

3.6. Експерт зобов'язаний повідомити керівника експертної ради (перед початком експертного оцінювання) про те, що:

3.6.1. експертом встановлено факт надання суб'єктом подання недостовірної інформації;

3.6.2. проект грубо порушує основні вимоги Фонду та містить заклики до ворожнечі (міжнаціональної, міжрасової, міжрелігійної тощо) і експерт це може обґрунтувати;

3.6.3. проект є близьким за змістом або ідентичним до іншого поданого проекту в межах конкурсної програми;

3.6.4. експерт готовий повідомити про інші факти недоброчесності, які вбачає в аплікаційному пакеті та може це обґрунтувати.

3.7. У разі отримання керівником експертної ради інформації від експерта визначеної в пункті 3.6. цієї Методики, керівник експертної ради перевіряє отриману інформацію та виносить її на розгляд дирекції Фонду.

3.8. Тривалість розгляду експертами молодіжних проектів здійснюється в строки, встановлені дирекцією Фонду, з урахуванням загальної кількості молодіжних проектів, поданих до Фонду за відповідною конкурсною програмою, але не більше 15 робочих днів з дня отримання від дирекції Фонду результатів технічного відбору молодіжних проектів.

3.9. У разі виникнення будь-яких питань під час проведення експертного оцінювання молодіжних проектів експерт повинен контактувати із представниками дирекції Фонду.

3.10. Експерту заборонено контактувати прямо або опосередковано із суб'єктом подання, його партнерами та членами команди, а також розголошувати будь-яку інформацію, отриману в процесі оцінювання молодіжного проекту.

3.11. За результатами експертного оцінювання експерти:

- виставляють за кожним молодіжним проектом бали у рейтинговому реєстрі проектів, в якому проекти розміщуються в порядку від найвищого отриманого проектом балу до найнижчого;
- готують рекомендації експертів, які надають керівникам експертних рад.

3.12. Керівники експертних рад узагальнюють отримані матеріали та готують рішення експертних рад щодо експертного відбору молодіжних

проектів, що складаються з рейтингового реєстру проектів і експертного висновку (далі - рішення експертних рад) відповідно до Додатка 2 Методики та подають його на розгляд дирекції Фонду.

3.13. Роботу експертних рад погоджує дирекція Фонду, яка здійснює контроль за дотриманням вимог, визначених порядком подання пропозицій та проведення моніторингу, зокрема щодо дотримання строків розгляду молодіжних проектів, їх якісного опрацювання (у тому числі в частині обґрунтованості визначення обсягів і напрямів витрат для реалізації молодіжних проектів) та коректності використання шкали оцінювання.

4. Експертне оцінювання проектів: шкала та критерії оцінювання

4.1. Максимальна кількість балів, яку може виставити експерт під час експертного оцінювання молодіжного проекту складає **25 балів**.

4.2. Загальна максимальна кількість балів яку може отримати кожен окремий молодіжний проект – **75 балів**.

4.3. Для експертного оцінювання молодіжних проектів застосовується п'ятибальна шкала, яку зобов'язаний використовувати експерт:

5	4	3	2	1
Дуже добре	Добре	Посередньо	Нижче середнього	Слабко
Суб'єктом подання дотримано вимоги критерію	Суб'єктом подання дотримано вимоги критерію	Суб'єктом подання дотримано вимоги критерію	Суб'єктом подання дотримано вимоги критерію	Суб'єктом подання не дотримано вимоги критерію

Інформація та аргументація відповідає критерію є повною, достовірною та не потребує доопрацювання	Інформація та аргументація відповідає критерію, проте потребує незначних доопрацювань	Інформація та аргументація в цілому відповідає критерію, але не деталізована, містить багато загальних описів та потребує доопрацювання	Інформація та аргументація в цілому відповідає критерію, але не деталізована, містить багато загальних описів, фактологічних неточностей та неузгодженостей та потребує суттєвого доопрацювання	Інформація та аргументація не відповідає вимогам критерію, є відсутньою або недостовірною, що не дає можливості здійснити оцінку критерію
Кошторис витрат відповідає вимогам Фонду та не потребує доопрацювання	Кошторис витрат за даним критерієм потребує незначних доопрацювань	Кошторис витрат потребує деталізації розрахунків та обґрунтування витрат	У кошторисі витрат відсутні описи розрахунків витрат та/або обґрунтування витрат	Кошторис витрат не відповідає змісту проекту

4.4. Експерти мають належним чином застосовувати дану шкалу оцінювання та особливості реалізації молодіжного проекту. Оскільки проекти можуть сильно відрізнятися за кількістю заходів та їх масштабом, орієнтацією на процес чи виготовлення конкретного продукту, складністю реалізації, досвідом та спроможністю суб'єкту подання та партнера/партнерів (за наявності).

4.5. Експерт зобов'язаний оцінювати якість молодіжного проекту відповідно до мети, цілей, завдань та результатів проекту, які мають відповідати показникам кошторису витрат.

4.6. Наскрізним в оцінюванні всіх проектів є принцип пропорційності, а саме:

- кількість залучених до реалізації молодіжного проекту виконавців відповідає обсягу та складності завдань;
- людські та фінансові ресурси у молодіжному проекті розподілені пропорційно для досягнення цілей молодіжного проекту;

- загалом спостерігається пропорційний зв'язок між витраченими на реалізацію проекту ресурсами та отриманими результатами: продуктами та впливами;

- прозорість поданих розрахунків з обґрунтуванням витрат за проектом;

- цілі, завдання та результати, зазначені в проекті, мають співвідноситися з інформацією поданою у кошторисі витрат та календарному плані молодіжного проекту.

4.7. При оцінюванні молодіжних проектів експерти мають використовувати інформацію, надану суб'єктом подання в апікаційному пакеті, а також інформацію з відкритих джерел (посилання надані суб'єктом подання).

4.8. Порушенням вимог Фонду щодо складання кошторису витрат молодіжних проектів є включення до переліку статей витрат недопустимих витрат, а саме:

- придбання товарів, виконання робіт, надання послуг не пов'язаних з реалізацією молодіжного проекту, зазначених у договорі про надання бюджетного гранту;
- оплату витрат на підготовку документів для участі у конкурсному відборі проектів;
- оплату посередницьких послуг;
- витрати на утримання фізичних, юридичних осіб, громадських об'єднань, зокрема тих, що є учасниками молодіжних проектів;
- витрати на реалізацію проектів та проведення заходів, метою яких є отримання прибутку;
- оплату товарів, робіт і послуг, які були або будуть профінансовані коштом інших джерел, до або після підписання договору про надання бюджетного гранту (подвійне фінансування);
- втрати в результаті курсових різниць;
- витрати (замовлення товарів, робіт, послуг), які здійснюються між пов'язаними особами, відносини між якими можуть впливати на умови, або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють;
- відсотки або інші виплати за борговими зобов'язаннями;
- забезпечення майбутніх витрат і платежів;
- витрати на аудиторські послуги за рахунок коштів гранту;

- будь-які витрати, за договорами, дата укладення яких передує даті укладення договору про надання бюджетного гранту (витрати поза межами строків реалізації молодіжних проектів);
- інші витрати, здійснені не за призначенням, в тому числі заборонені Інструкціями для суб'єктів подання за програмами.

4.9. Основними критеріями для експертного оцінювання молодіжних проектів є:

актуальність проекту;

спроможність реалізації проекту;

зміст проекту;

промоція та сталість проекту;

якість та ефективність витрат на реалізацію проекту.

Фонд може визначати додаткові критерії для експертного оцінювання молодіжних проектів з урахуванням специфіки кожного пріоритетного напрямку підтримки.

4.10. Бал, що виставляється експертом у рейтинговому реєстрі проектів визначається як сума балів виставлених експертом за кожним окремим критерієм експертного оцінювання молодіжного проекту.

4.11. Загальний бал молодіжного проекту визначається як сума балів виставлена кожним експертом у рейтинговому реєстрі проектів.

4.12. У випадку якщо два або більше молодіжних проектів набрали однакову кількість балів вони розміщуються у рейтинговому реєстрі проектів відповідно до кількості балів отриманих послідовно за кожним критерієм починаючи з першого. У випадку, якщо після застосування усіх критеріїв, проекти залишаються на однаковій позиції в рейтингу питання вноситься на розгляд дирекції Фонду.

5. Рішення експертних рад щодо експертного відбору молодіжних проектів

5.1. Рішення експертних рад (рейтинговий реєстр проектів і експертний висновок) щодо експертного відбору молодіжних проектів формується шляхом виведення загального балу молодіжного проекту, узагальнення

керівником експертної ради рекомендацій експертів та надання ним рекомендацій щодо обсягу бюджетного гранту.

5.2. Рекомендації експертів, коментарі та рішення експертної ради, яке формується керівником експертної ради мають бути чіткими, послідовними, структурованими та сформовані з урахуванням таких вимог:

- переваги молодіжного проекту мають бути відокремлені від його недоліків;
- обов'язкове відображення результату аналізу проекту, а не його опису, виявлення сильних та слабких сторін проекту;
- уникнення надмірного цитування тексту заявки;
- уважне ставлення до викладених у коментарі фактів, що стосуються аплікаційного пакету;
- правильне написання назв організації заявника та назви молодіжного проекту;
- дотримання умов викладених Фондом в Інструкції для заявників;
- достатню деталізацію та наявність конкретних формулювань, без загальних фраз, розкриваючи якщо не всі, то значну частину його критеріїв;
- дотримання доброзичливості та коректності;
- представлення зауважень чи пропозицій коректив проекту – виключно рекомендаційного характеру, з урахуванням при цьому цілей та завдань проекту, які визначає сам для себе заявник.

5.3. Рекомендації експертів, коментарі та рішення експертної ради, яке формується керівником експертної ради мають бути написаний виключно українською діловою мовою (без граматичних та синтаксичних помилок), без вживання жаргонної лексики та емоційно забарвлених форм і зворотів, без використання мови ворожнечі.

5.4. Якщо коментарі та рекомендації експертів чи рішення експертної ради містить зауваження про перевищення суб'єктом подання середньоринкових цін на послуги, вони мають бути обґрунтованими із наведенням конкретних цінових пропозицій та урахуванням, що на ринку можуть існувати унікальні послуги, що необхідні суб'єкту подання для реалізації проекту.

5.5. Дирекція Фонду відповідно до вимог, визначених порядком подання пропозицій про підтримку молодіжних проектів та проведення

моніторингу їх реалізації, має право повернути керівникам експертних рад рішення експертної ради на доопрацювання з обґрунтованим проханням перегляду виставлених балів або для уточнення аргументації наданих рекомендацій експертів Фонду.

5.6. Щодо результатів експертного відбору молодіжних проектів скарги суб'єктів подання можуть бути подані наглядовій раді Фонду протягом п'яти робочих днів з моменту надсилання Фондом листа.

Наглядова рада Фонду розглядає скарги протягом п'яти робочих днів та за результатами розгляду інформує суб'єкта подання шляхом надсилання відповідного листа.

Форма експертного оцінювання молодіжного проекту

1. Експертна рада: _____

2. ПІБ експерта: _____

3. Номер проекту: _____

4. Суб'єкт подання: _____

5. Назва проекту: _____

№ п/ п	Критерії оцінювання	Коментарі	Бал
1	Актуальність проекту (молодіжний проект відповідає обраному пріоритетному напрямку, суб'єктом подання обґрунтовано актуальність проблеми, яку вирішує реалізація молодіжного проекту або сприяє її вирішенню, розкрито суть впливу та взаємодія молодіжного проекту та проблеми, яку попонується вирішити внаслідок реалізації проекту та обґрунтовано чому саме визначену проблему необхідно вирішувати)		
2	Спроможність реалізації проекту (суб'єкт подання виконує молодіжну роботу та має досвід провадження діяльності відповідно до обраного пріоритетного напрямку молодіжного проекту, команда молодіжного проекту збалансована для виконання завдань по проекту та його управлінням, складається з професіоналів, з чітким розподілом функцій та завдань, чітко визначені проектні ризики та шляхи їх мінімізації,)		
3	Зміст проекту (у молодіжному проекті виразно прослідковується причинно-наслідковий зв'язок між визначенням мети, цілей, завдань		

	<i>та встановленими індикаторами досягнення, проект має чіткий календарний план з зазначеними етапами реалізації, розкрито суть партнерства (за наявності))</i>		
4	Промоція та сталість проекту <i>(Інформаційний супровід та комунікаційна стратегія молодіжного проекту логічно структуровано та містить комплекс взаємопов'язаних заходів, які забезпечують ефективне інформування цільових аудиторій та громадськості щодо старту проекту, його реалізації та результатів чи визначено забезпечення сталості проекту, його життєздатності у майбутньому)</i>		
5	Якість та ефективність витрат на реалізацію проекту <i>(Мета, цілі, завдання та результати молодіжного проекту відповідають показникам кошторису витрат, співвідношення між витратами та очікуваними результатами є раціональним та підтверджує ефективне та прозоре використання коштів бюджетного гранту, наявність недопустимих витрат)</i>		
Бал у рейтинговому реєстрі проектів			

Рекомендації щодо можливих змін положень молодіжного проекту

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
- 6...

« _____ » _____ 20__ р.

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

**Рішення експертної ради
за напрямом**

Місце в рейтингу	Суб'єкт одання	Назва молодіжного проекту	Рейтинговий реєстр				Експертний висновок	
			Експерт 1	Експерт 2	Експерт 3	Загальний бал молодіжного проекту	Узагальнені рекомендації експертів	Рекомендований обсяг бюджетного гранту
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
...								

Керівник експертної ради

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

« ____ » _____ 20__ р.